

Frihet och ansvar

*Frihet utan ansvar
är som att köra en bil
i 300 km/tim
på en starkt trafikerad väg
utan att bry sig om att styra!*

Frihet. Detta värdeladdade ord. Ett ord som använts av många stora män i historien. Som skapat revolutioner och krig. Som för många varit en dröm så avlägsen att den var svår att ens drömma om. Och även i dessa dagar finns det massor av människor på vår jord som inte har frihet. Som lever i diktaturer eller inte ens har mat för dagen.

Frihet från eller frihet till? Den första fasen av frihet tror jag är frihet från. Frihet från svält, frihet från slaveri, frihet från diktatur, frihet från barnarbete osv. Nästa fas är frihet till. Frihet till att få vara barn. Frihet till att få utveckla sina talanger. Frihet till att få vara med och påverka sin och samhällets utveckling. Frihet till att få göra det jag vill med mitt liv.

Och då kommer automatiskt också ansvar in i bilden. Ansvar att jag inte kan göra vad jag vill om det innebär att andras frihet beskärs på något sätt. Ansvar att jag både är en individ och en del av en gemenskap. Och att jag har ett ansvar både för mig själv och för helheten.

Om jag tror på allas frihet innebär det att jag faktiskt tror att jag kan göra vad jag vill av mitt liv. Utan att fördenskull trampa andras frihet på tårna. Och det innebär också att jag har ett ansvar för att själv skapa mitt liv. Jag kan inte skylla på andra om det inte blir som jag tänkt mig. Givetvis finns det situationer som jag inte helt kan förändra t ex om jag blir allvarligt sjuk. Men jag kan ändå välja hur jag skall förhålla mig till min sjukdom och vad jag skall göra med den tid som jag har kvar i livet oavsett hur lång eller kort den är. Så frihet medför ett stort ansvar – så stort att det till och med kan skapa ångest hos oss

Jag är fri och suverän att göra mina val. Men det innebär också att jag måste stå för dem och ta konsekvenserna av mina val och handlingar. Det ansvaret kan jag inte smita undan. Och det kan vara väldigt svårt.

Samtidigt måste vi inse att vi lever i samspel med andra och måste ta hänsyn på olika sätt till varandra. Det är denna balans mellan frihet och ansvar som vi hela tiden måste upprätthålla. Den kan inte bestämmas en gång för alla, utan vi måste varje dag i varje situation välja och ta ansvar för våra val.

Det finns ingen frihet utan ansvar och det finns inget ansvar utan frihet. Båda hänger ihop och är ömsesidigt beroende av varandra.

Livets flod

*Livet flyter likt en flod
ibland strid - ibland stilla*

Hur förhålla sig till floden?

*De flesta simmar in till land
Ser på livet där det flyter fram
Deltar inte i det
Det är tryggt*

*Några försöker simma uppför floden
Kämpar mot livet hela tiden
Kan inte njuta av det
Det är jobbigt*

*Ett fåtal låter sig föras med av floden
utan att göra motstånd
Följer livsströmmen - på gott och ont
Njuter av framfarten ibland
slår sig halvt fördärvade ibland
Blir rädda när floden forsar fram
men vågar flyta med ändå
Det är livsfarligt
Men det är att leva!*

Tåget

*Alla människor sitter på ett tåg som dras av utvecklingens lok
Allt fler passagerare känner på sig att något är på tok*

*Tåget går i galen riktning fortare för varje år
Men det var det enda håll åt vilket det fanns spår*

*Tåget måste hejdas innan det når sin destination
Annars får vi alla åka med till mänsklighetens ändstation*

Politik

*Politik
är det möjligas konst
eller det omöjligas*

*Alltför ofta
är politik
att få det möjliga
att framstå som omöjligt*

*När det borde vara
att med all kraft arbeta för
att det omöjliga
skall bli möjligt*